

kamionski promet ne postoji, tužitelj, prema navedenom, objektivno nije mogao očekivati da će tuženik moći ugovoriti prijevoz kamionom po jeftinijoj - denčanoj - tarifi. Prema tome tumačenjem sporazuma stranaka odnosno naloga za otpremu robe u skladu s CU 3 dolazi se do zaključka da je tužitelj prećutno pristao da tuženik ugovori prijevoz po uzuelnoj tarifi, dakle 5-tonskoj tarifi. Iz ovoga ujedno slijedi da je tuženik imao pravo da pristane na plaćanje prijevoza po toj tarifi, i da time nije povrijedio svoje ugovorne obaveze kao špediter. Naprotiv, on je postupio u d u h u primljenog naloga za otpremu i marom urednog privrednika. Ovo potonje utoliko prije što je razlika u vozarini - i pod pretpostavkom da je izuzetno mogao s autoprijevoznikom ugovoriti primjenu tarife za denčane pošiljke - dosta mala, a slanje robe denčano ž e l j e z n i c o m bilo bi na očitu štetu tužiteljevu. Tuženik, naime, ispravno ukazuje na to da bi u tom slučaju nastali znatni troškovi /signiranje robe, prijevoz do željezničke stanice itd./ zbog čega bi prijevoz bio znatno skuplji.

E.V.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 11.XI 1964.

Vijeće: dr Dušan Arneri, Ivo Bešker, Nikola Vučković

Klauzule formularnog ugovora - Naknadno, pisaćim strojem u formularnom ugovoru, unesena klauzula ima prednost pred unaprijed odštampanim klauzulama - Kupac koji je, na osnovi ugovora, dužan preuzeti robu u prodavaočevom skladištu, snosi rizik za krivnju željeznice, iako robu u skladištu nije preuzeo - Kupac mora dokazati da je prodavalac robu predao na prijevoz u oštećenom stanju ili da je šteta nastala zbog lošeg pakovanja robe

Stranke su sklopile ugovor o kupoprodaji dvaju ogrjevnih tijela. Prodavalac je robu predao na prijevoz željeznici koja je pogrešno robu izdala osobi koja nije bila ovlaštena na primanje robe. Ta je osoba naknadno predala robu kupcu koji odbija njeno preuzimanje jer kaže da je oštećena. Prodavalac tuži kupca za izvršenje ugovorne obveze. U tužbi navodi da je on svoju obvezu izvršio, budući da je roba morala biti preuzeta u njegovom skladištu. Kupac se opire tužbi s navodom da je on bio ovlašten preuzeti robu na istovarnoj stanici. Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu, a drugostepeni sud je tu presudu potvrdio iz slijedećih bitnih razloga:

Iz cit. ugovora, koji su stranke sklopile u pogledu navedenih dvaju ogrjevnih tijela, vidljivo je da je volja stranaka u pogledu preuzimanja robe išla izričito na to da će kupac, tj. tuženik, preuzeti robu na tužiočevom skladištu, jer je takav sporazum posebno mašinom upisan u inače štampani ugovor. Prema tome tuženik se neosnovano poziva na štampani tekst ugovora pod tač.7, prema kojem se "kvantitativno i kvalitativno preuzimanje robe vrši na istovárnoj stanici kupca", jer čak iz nastavka tač.7, kao i ostalog štampanog teksta ugovora slijedi da roba putuje na rizik kupčev i da prodavalac, tj. tuženik, ne snosi nikakve odgovornosti za oštećenje robe za vrijeme prijevoza. Kako nadalje među strankama nije sporno da tuženik nije preuzeo robu na tužiteljevom skladištu u Ogulinu, već je dao dispoziciju da se ona otpremi njegovom poduzeću u Zagrebu, to valja uzeti da je isporuka robe bila izvršena časom predaje robe na prijevoz u smislu odredaba iz OU 76.

U takvom slučaju roba putuje na rizik kupčev i prodavalac nije odgovoran za štetu koja se na robu dogodi u toku prijevoza, ukoliko kupac ne dokaže da je prodavalac predao robu na prijevoz već u oštećenom stanju, ili je oštećenje nastalo zbog lošeg pakovanja.

Takav dokaz tuženik nije dao ni u prvostepenom ni u drugostepenom postupku, već naprotiv tvrdi da je roba stigla neoštećena u Zagreb, ali da ju on nije preuzeo, odnosno da njemu nije bila isporučena. Iz činjeničnog stanja kako ga je utvrdio prvostepeni sud proizlazi da za taj događaj tužitelj ne snosi nikakvu odgovornost. Prema tome ima se uzeti da je tužitelj svojoj obavezi iz cit. ugovora u cijelosti udovoljio, i da je tuženik dužan platiti ugovorenu kupovninu.

L.H.